

Karácsonyfaerdő

Karácsony felé a főváros trachitkockáin egyszerre kivirul egy csodálatos, fantasztikus, vadregényes fenyőerdő. A Vámház téren zöld lombok árasztják távoli erdők melankóliáját. A reggel tejszínű ködében vagy napszállat után, sejtelmes árnyékok között tétovázva áll meg a járókelő, és a karácsonyfavásár alkudozó lármája között eltűnődik. Nem csodálatos-e, hogy minden évben elzarándokol hozzánk az erdő? Hogy itt, a kopár köveken kizöldül, s a csenevész szívekbe őserdők templomi zúgását hinti? Hogy a selyemszőnyeges szobákba is beszárnyal egy estére lángokban, kápráztató aranyesőben, friss őszerejében a poézis aranyfája? Miért van rá szükség? Ha a racionalista szemével nézem; kinevetem az ostoba világot, mely minden évben egyszer vissza szeretne törpülni a bölcsejébe. A vállamat vonom és mosolygok. Ámde amint itt töprengek, egyszerre mintha csoda történnék. A perspektíva eltolódik. Az árnyékok megnőnek. Kiáltok, és nem hallom a hangomat. Embereket sem látok, csak fákat, sok-sok fát, egy egész tömör, ijesztő, hatalmas erdőt. Nézem ezeket a csupasz fákat, s úgy érzem, hogy lassan-lassan szépülni kezdenek, nőni, aranyosodni, tündökölni, amint a távolban repeső gyerekkarok integetnek feléjük, és vágyuk a bűvész csodahatalmával megérleli a kövér aranyalmákat, a diókat, és kigyullasztja a zúzmarás gallyakon a rózsaszín gyertyalángokat. Már nem is látom a Vámházat, a Dunát s az embersokaságot. Millió apró gyertyaláng között járok egy karácsonyfa-őserdőben. A gyertyák színes füstje megrészeget. Az erdőn a poézis mély szimfóniája reszket. Tündöklő fényfergeteg és illatvihar száguldoz a lombokon. Aranyfüst repül. Ezüstpor villog... Apró gyereklelkek vágyó sóhaja, mély érzések fuvalma zizzenti meg a gallyakat. A fasudarak mélyen és komolyan búgnak, mint az ünnepi orgonák. Zord üstökükkel felém bólogatnak. Ezer hang, ezer illat, ezer szín kábít el. Hol vagyok? Eltévedtem a meseerdőben...

(*Élet*, 1909. január 3. – *Á*, 328–329. old.)